

3. Székely-Kereszturi középtanodánkról.

Székely-kereszturi középtanodánkban az 187⁶/₇-iki iskolai tanév szept. 4-én 7 órakor az egész tanári kar jelenlétében ünnepélyesen megnyitott.

Felvétetett összesen 132 tanuló. Ezek közül az 5 gymnasialis osztályban tanult 99, a három elemi osztályban 32. Osztály nélkül való kezdő volt 1. Az öt gymn. osztályban rendes volt 38, 1 pedig rendkívüli, a ki a görög és latin nyelveket kivéve, szintén minden egyéb tantárgyat hallgatott s abból vizsgázott is. — Évközben eltávozott 12, az 5 gymn. osztályban és az elemiekben vizsgázott év végén 118, vizsgát nem állott 2.

Nemzetiség szerint:	magyar volt	126	} 132.
"	" szász "	2	
"	" román "	4	
Vallás szerint:	unitárius	97	} 132.
"	" ev. ref. "	28	
"	" r. kath. "	2	
"	" gör. kel. "	4	
"	" ágost. h.v. "	1	

Tanított az intézetben 4 rendes tanár, 3 köztanító, 1 rajz, 1 műének, 1 vallásos ének és orgonatanító; összesen működött az isk. évben az intézetben 10 tanerő. Ezen kívül Péter János köztanító a rendes tantárgyakon kívül az egész ifjúságnak tanította a testgyakorlatot.

A tanulók egészségét illetőleg az egész tanév szerencsésnek mondható, mert semminemű veszélyes betegség, sem halál nem fordult elő, noha köztudomás szerint székely földi intézeteink nagyrésztét meglátogatta a-roncsoló toroklob.

A téli közvizsgálat január 29-én kezdődött s febr. 2-án végződött; a nyári közvizsgálat június 26, 27, 28, 29, 30-ik napjain folyt le. A téli közvizsgálat nem mondható nagyon népesnek, de annál látogatottabb volt a szülők és tanúgybarátok részéről a nyári, Ugyanis a mlgs és főtisztelendő E. K. Tanács újabb intézkedése folytán a vidéki szokásos vizsgáló bizottság is négy új taggal szaporítottván, nem jutunk többé azon helyzetbe, hogy ha a tisztelendő esperes és köri jegyző urak akadályozva vannak itt megjelenhetni, magunkra legyünk hagyatva vizsgáinkkal! Ugyanazért teljes megelégedéssel üdvözlöm az E. K. Tanács ez újabb intézkedését!

A nyári közvizsgálatra vizsgáló biztosnak az E. K. Tanács a maga kebeléből Hajós Béla tanár aát küldötte le, a ki a vizsgát megelőző napon ide megérkezvén, itt maradt a teljes bevégezésig, s kitartó dicséretes buzgósággal és szakértelemmel vezette vizsgáinkat, s kedvelt egyénisége és terjedt körü ismeretsége által azt eszközölte, hogy vizsgánk díszesen folyt le. Fogadja érte az igazgatóság legőszintébb köszönetét!

Ez iskolai évben angol hitrokoninktól, Fretwell János buzgósága folytán, újból kapott intézetünk 50 font sterlinget, azaz 600 o. é. forintot, melynek egy részéből az intézet udvarán egy teljesen felszerelt tornahelyiség rendeztetett bé s fog átadatni a közhasználatnak; a más részéből a nagy könyvtár helyisége láttatott el vasrácozattal, polczokkal és butorokkal, a harmadik része a terménytár berendezésére főg fordittatni.

(Az iskolai nagy könyvtár állását, gyarapodását lásd a Ker. Magvető XII. évfolyam 2-ik fűzet 75—90-ik lapjain).

A téli közvizsgálat alkalmával következő jutalmak osztattak ki:

a.) Az Augustinovic Sámuel aa. által tett alapítvány 42 frt kamatja 12 tanuló közt. Ebből részesültek: Tana Sámuel, Pál Ferencz, Nagy Árpád, Máthé Lajos, Ürmösi Sándor, Bomhér Sándor, Péterfi Lőrincz, Török Sándor, Simó Zsigmond, Buksa Miklós, Kálmán Dénes, Veres Ferencz, fejenként 3 frt 50 kr. — Összesen 12-en.

b.) Mártonfi Gergelyné Koncz Juliánna-féle alapból: 20—20 frtot nyertek: Kis Mózes, Ferenczi Géza, mint a Koncz családból valók, Rafaj András pedig mint nagyon szegény fiu.

A nyári közvizsgálat alkalmával jutalmat nyertek:

c.) Az Ágoston alapból: Pál Miklós 10 frtot. Péter János 5 frt. Marosi Ferencz 5 frt. Koncsag Victor 5 frt. Török Sándor 5 frt. Simó Zsigmond 10 frt. Gyarmati Zsigmond 5 frt. Bomhér Sándor 5 frt. Csifó Salamon 5 frt. Tana Sámuel 4 frt. Gábos Dénes 10 frt. Dézsi Mihály 5 frt. Téglás Lajos 5 frt. Péterfi Lőrincz 5 frt.

d.) A báró Orbán Balázs-féle alapítványból: Nagy Sándor 10 frt. Ürmösi Sándor 10 frt. Varga Árpád 10 frt. Pál Ferencz 10 frt. Sebesi Sámuel 10 frt.

e.) A Daraghi Mihály-féle alapítványból: Gálfi Dénes V-ik gymn. oszt. 6 frtot.

f.) A Fejér Márton-féle alapból az 1 frtos ezüst tallért a szép írásért elnyerte Pataktalvi József.

g.) Rafaj Károly és Árkosi Dénes aai. ez évben is ajándékoztak több kötet Keresztény Magvetőt s ebből nyertek: bordosi Deák Lajos, Máté Lajos, Vajda Béla, Gvidó Béla, Kálmán Dénes.

h.) A Mártonfiné Koncz Juliánna-féle alapból, a második részletből nyertek 20—20 frtot fejenként a következők: Orbók Béla és Orbók Lajos mint legközelebbi rokonok, és Péterfi Lajos mint szegény tanuló.

i.) A Bedő Sándorné Bereczki Mária-féle, alapból most is mint az ezelőtti években a 3 köztanító pótlék czimen részesült 14 frt 62 kr. segedelemben.

A mint láthatni, intézetünk kicsiny voltához képest a tanulók segedelmezésében nincs hiány! Vajha ez a tudat, s a népnevelés szent érdeke lelkesítőleg hatna minden székely szülőre! Adja Isten, hogy ugy légyen!

Sz. Keresztur, 1877. július 16-án.

László József,
ig. tanár.